

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoł mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpočń ty.

Z njebyes mana
Njeh ći khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Serbske njedźelske čopjeno. •

Budyschin

29. čaprěje 1928

Bauzen

Čiſtčez a nakład Čsmolerjez knižicizščezetnje a knižatnje šap. družšt. i wobm. ruł. w Budyschinje.
Wuſhadža łóždu šobotu a płaczi běrtlětnje 108 łotych pjenjełow.

Njedźela Jubilate.

Psalm, 73, 23—26.

Dha wšchał woſtanu ja přichezo přichi tebi; přichetož ty džeržiš mje ſa moju prawu ruku. Ty wodžiš mje po ſwojei radže a woſmješ mje na poſledku i čješču horje. Hdnž ja jeno tebe mam, dha ja ničžo njerodžu wo njebyeka a ſemju. Šacž mi runje čžěło a dušcha ſawutlitez, dha wšchał ty šy, Božo, łóždu čžaš mój wutrobny troſcht a mój džěl. — Muž, kiž je tute krašne ſłowa spěwał, je Wšaph. Wón je přiches jara čžěžke dny, přiches čžemne ſpytowanja ſchoł. Je wi- džal, kał dobri ludžo čžerpjachu a ſłóšč wſklašče; je wi- džal martraſtvo čžichich w kraju a derjehicze bjesbóžnych a je ſkſhał žarowanje naiłěpſchich a hanjenje njepobožnych, dha ſapocžnje jeho wěra kałbač a praſchenje jemu bliſko leži, je hiſčezje prawda na ſwěczje a prawdošč w njebyekach? A ſchtó je jeho wumohl se wšchěch wicherow čžěžkeho ſpytowa- nja? Ta ruka, kiž niłoho njewopuſčez, kiž ju twjerdže džerži! Bóh tón Knjes w njebyekach woczini jemu wóczko ja to, ſchtóž wón i prawymi a i bjesbóžnymi čžze, a w tutych wołomikach ſacžehnje do jeho duſche mēr. Čažo móže ſo modlicž, Knježe, ty šy tola tu, a jačo ja tebe wopuſčezicž čžnych a jačo twoju ruku wjažy twjerdže njedžeržach, šy ty mje džeržal a bē ty pola mje. Tehodla kaž nowonarodženn jačo wſtka: „Dha wšchał!“

Kaſke napominanje a poſylnjenje je tutón muž nam we naſchim čžěžkim čžažu. Wodobne ſu woſebitoščje kaž tehdy. Čžzemy wot psalmiſty wuſnycz i njebyekam horjehladacz. Dale wy pucžowarjo w křobkoščzi wěry teho „dha wšchał“,

to njeh je wšchědnje naſche hežło. My to móžemy, přichetož wšchedomózna ruka naž džerži. My to šměmy, přichetož mu- dra ruka naž wodži. My to čžzemy, přichetož wumóžniſka ruka naž poſbēhnje i njebyekam.

Psalmiſta wſtka: ty džeržiš mje ſa moju prawu ruku. Tute ſłowo budže nam hiſčezje rjeuſche a wjetſche, nam hiſč- cze bóle ſwědczi, naž hiſčezje bóle wobſhožuje, hdnž jo tał čžitamy, kaž poprawnym po ſłowje rěkač dnrb: ty džeržeſche mje ſa moju prawu ruku. Tał ſteji to ſłowo kaž móžny pomnik w ſtawiſnje naſcheho žiwjenja a wſchitón dwěl je wuſamitnjeny, přichetož je ſhonjenje, kiž rěcz, a kiž naž wěſtych čžini. Njeiſmy to wſchitzy pntnyli, hdnž na wótzny krał hladamy? Naſch lud je ſwoju ruku i Božeje ruki wucžahnył, je ſchoł ſwoje pucze, jačo njeby žadny Bóh w njebyekach był a šmy ſkſchecž mohli i erta leſtnariow a blaſnych: Bóh je morwy. A tola, w ſwojej hnadžje njeje naž wopuſčezil, jeho wšchedomózna ruka naž hacž na tutón džěń džeržeſche, kaž čžěžło tež huſto bē!

To ſame pał šy tež pntnył w Twojim žiwjenju! Róždu ſnaje lubnych ſtarych čžłowjekow, kiž ſu zyle žiwjenje džělali a ſo prózowali a kiž potom prajachu, nětko čžzemy wotpocz- nycz. A kaſki je nětko huſto tón docžakany wotpoczink? Wſcho ſu ſhubili a ſe ſtaročžemi ſu do přichoda hladali ſe praſchenjom, ſchtó jenož i naž budže? Ale derje dha, hdnž njeiſku ſe wšchēm ſemſtim, ſachodnym ſwojeho Boha, ſwoju wěru do Jeſom Křyſta ſhubili, přichetož wón je był, kiž jich džeržeſche, džeržeſche hacž na džěnkniſchi džěń. A pola tebe? Je mačo čžłowjekow, kiž njeiſku w žiwjenju žane hórke lekač- ſtvo picž trjebali. Kaſke bēchu naſche dny a hodžiny? Tu

bě khorosjcz w domje. Ty ležesjche knadź kam na khoroložu; tam bě wulka nuša; tam jašo saczahny kmjercź do doma. W twojej tyšchnosćzi, w twojich bosoščach by knadź pschecziwo Bohu mórczał, by prajil: Božo, cžohodla by mi to cžinił, runje mi, kiž bym tať šwěrnje šo modlił. Ty, kiž wišehomóžny by, njemóžesjche ty pomhacź, ty kiž lubošć by, njehašche ty pomhacź? Ubo nejby ty šyła, Božo? Sna- jesh tajše hódžiny? A hdyž nětko wróczo hladaš, widžiš, jačo njemóžesjche ty Boha wjažy namaľacź, jačo ty šlepš bě, dha Bóh cže džeržesjche a ty budžesh wulnycź wuśnacź: hacź ja runje kłodžu w cžěmny dolo, njeboju šo žaneho nješo- ža; pschetož by pschi mni, twój prut a twój kij trošchtujetai mje. Njechaš dha nětko tež wuślacź: dha wiščať wostanu ja pschezo pschi tebi? Bóh naš twjerdy hród, jemu budž wišča cžejcź! Ale hišcže dale!

Bóh nasz pomożnik a wjednik, na kotrehož gmiemy zły dowěrjenje stajecz, pšchetož wón wjedže i mudrej ruku. Nasz pucž žiwjenja zły czěmny pšched nami leži; my njewěmny hačž budže sbožo abo njesbožo nasz towarš. Wšcho jene, hdyž jenož Ješuž Chrystuž w czotnje nascheho žiwjenja ředži! Wón wjedže naž po prawym pucžu. Šchtož pač nam da, njetrieba pšchego to bycz, šchtož my gmiertni ludžo sbože a derjehicže mjenujemy. Móže tež pucž bolosčow bycz, kiž dyrbimy w řhodženju ša nim a i nim hicz. A tola, teho móžemy štajnje wěšči bycz, řu pucže, kiž naž wjedu ře řronje žiwjenja. Wón wjedže naž i mudrej ruku. Je ruka wěčņeje lubosčje, njehaš, njeřměš řo jej dowěricž?

Njepřichemnýš! řebí to dořho! Tuta ruřa Bořa je teř wumóřenřřka ruřa, řiř čze pořběhnje a čze je wiřdeho bědřenja na řemi ř dobnyčam w njebjěřach wjedře. Wřaph řhwali: Tn wořmjěř nje napořledku ř čzeřču horje. Řařřa řhrobřořč wěrn w tutnyř řłowach leři. Tutón muř je w naiřnutřřniřřim něřřto pnytný wo řařřnej drařčze, řiř je řeřuř Řhryřtuř přřes řwoje čzeřpjenje a wumřjecze nam dař a wo řotreiř řinzendorf tař řařřnje řpěwa: ta řrej a prawdořč Řhryřtuřa je moja drařta přřiřřojna; ř teř přřed Bohom ja wobřtařč řřu, řdnyř do njeřa nuts počřahnu. Wřaph, naiř přřalmiřřa wě, řo je na nim wjeře njepraweho, řo je řhudny řřěřřniř, a tola wuřnaje we wěřje do Bořeje řnadny; dha wiřřař wořřtanu ja přřezo přřiř tebi. Wny pař řřemny řa nim prařicř: řa řnyř řo dnyřbjal ř Bořeho řraleřřwa wuřamřnyčř, ja dnyřbu řař řuther řařořčicř, moje řřěři, moje řřěři, ale dha wiřřař wořřtanu ja, můj Řnjeře a můj Bořo, přřezo přřiř tebi, přřetoř moja čzeřč je řeřuř Řhryřtuř, můj řbóřniř a můj Wuřmóřniř! řaj, ř nim řřemny wjeřřoři dale řrocřicř přřes řiřwjenje, ř nim řo njebořimny řaneho njeřbořa, řačř runje řhořřimny w čřemnym dole; Řhryřtuř je naiřřa nadřřija, naiřřa móř, naiřřa pomořniř a wjedniř, naiřřa řrořřř, naiřřa řbóřnořč. řamjen.

Eserbato prózowanie wo herbſtu
bibliju.

**Wydano w 200-letniemu jubileuszowi dojrzałości heretyka
biblię w l. 1928.**

Podat Jan Křizhan.

Wina na jara spěšnym spadowanju herbskeje narodnosće wot 16. hač do šapocjatk 18. lětstotka běše nimo kóczazeho robocžanstwa a njedostatka na duchownych wjedni-
kach tež njedostatk herbskeho pigmowstwa. Ale čaš pschi-
khaža, hdžež tež Eserbam ho knihi w macžernej rěči poški-
cachu a herbski lud poča čitacž. Štož je herbski lud dostač

na piśmowstwoje, je řebi řam wuřublař. Wřřchnořć řo ant
wo piřkeřořenje Sřwjateho Piřma do řerbřřćziny njeřta-
rařće, řřiba řo Łuřřřće řtawy abo nęłajřa nadobna řnjeni,
duřownu nuřu řerbřřteho łuda řobu ćřujo, pjenjeřnu abo
materielnu pomoř ř tutemu dęřku pořřicćřachu. Sřerbřřa řęćř
řama řo njebeřřće mořła rořwicć, dořełř ju ř mozu ř meřř-
ćřanřřřich řřulow wuřamřřachu (a na wřřach teřdn řanęř nje-
beřřće). Sřerbřři łud dęřbjeřřće řo teř na tutón nadawř do-
pomnicć, wořebje jeho duřowni. Wařny řapocřatł řerbřřteho
piřmowřtwa ćřinjeřřće Sřwjate Piřmo a nabořne řnihi, řař
řateřřřřmus, řpęwarřřće, wřřelate modleřřřće řnihi; a to je řa-
řłada najřřeńřřřa pęřa nařřteho piřmowřtwa wořtařa. Węřćře
mamę dęenřa wobřřęřnnę wubjeřł řerbřřřich řnihi, ale piřes
zęłe řerbřřte piřmowřtwo węje pobořnnę, dobry a řtorny duř.
W řerbřřteř řęćři dořal řaneho řřřłodneho abo njeřřęwarnego
piřma njenamařařř. Tuř mořęřę bjes řřařa řłłđbu řerbřřtu
řnihu do ruřow wřać a teř dęęćřom dać; njeř řo řłłđw, řiř
tule řęćř rořumi; rad natwari a rořwucćuje abo teř řabawja
w řerbřřřich piřmach.

Czi, kotliž chychu potajkim sapoczecz herbski piżacz, mę-
jachu ǰo i wulkimi czeżkościami będzicz a męjachu najprjedy
herbski prawopiż wutworicz. To potrjediſche tych, kiż chychu
bibliju do herbszcziny pſchełozicz. Tehodla tež herbska
biblija njeje na jene dobo naſtała, ale najprjedy ǰo jenoż
wudachu abo dżele Sswjateho Piżma pſchełozowachu, ǰo by
lud to najnuſniſche męł, a haſle po dołhim czaſanju a będże-
nju móżeſche ǰo Sserbam pſchełozk zyrleho Sswjateho Piżma
poſkicicz. To bęſche w l. 1728. Sserbski lud potajkim lętku
kwjeczki 200lętny jubilej doſpołneje herbskeje biblije. Sserb-
ſke towaćſtwo „Macziża Sserbska“, kotraž chye ǰo jako prawa
maczeł tež wo duchowne wukubłanie a poſtupowanie naſcheho
herbskeho luda ſtaracz, je tutón jubilej hiżom na ſwojej ju-
trownej ſhromadziſnje w Maczicżnym domje woſkwjeczika; a
nętko ǰo herbski lud hotuje, tutón jubilej tež zyrkwinszy na
doſtojne waſchnje woſkwjeczicz. To dyrbi ǰo na dnju Bożeho
ſtpicza w Budeſtecżańſkim Bożim domje ſtacz w kwjedzeńſkej
Bożej ſkłuźbje. — So bychmy ǰo na tutón kwjedzeń hiżom
pſchihotowali a ważnoſć tamneho wulkeho ſkutka pſched 200
lętami ſpóſnali, chymy tuhdy ſebi roſpominacz: Sserbow
prózowania wo herbsku bibliju.

Prëni nam šđeržany pšchełožt džëla Sswj. Pškma do
šerbsčiny je, hdyž wot šerbskich interlinearnych głoſow
(šłowow mjes ryncžkami) delnjoněmskeho pšchełožka někotrych
pšalmow, kotrež šo w Džëwinje (Magdeburgu) thowa, wot-
hladamy, pšchełožt Noweho Testamenta wot Mikławšcha Ja-
kubizy, w l. 1548 | a c ž i š c ž p š i h o t o w a n y. Rěčž,
w kotrejž je pižany, je delnjoserbska a to Žarowska (So-
rauer) podrěčž (dialekt). S njeho hižom widžimy, kaš přë-
ni šerbszy spišowarjo pytachu cžěški prawopiš wužićž, šo by-
chu šerbski po nim tworili a šerbske synki w pižmje móhli
wošnamjenićž. Ale to wšcho šo hišcže nješta po krunych pra-
widłach. Šo paš móžachu cžěške spišy do šerbskich rukow
pšhińcž; k temu běšche tehdy škladnošcže došcž, dokełž wšchaš
Łužizy pod cžěskej wyšchnošcžu stejachu. W lěcže 1574 bu we
Budyščinje c ž i š c ž a n y delnjoserbski pšchełožt Luthero-
weho Mateho katechisma wot Albina Mollera, šararja we
Tšhepzu (Straupitz) w Błótach (Spreewald). — Najštarscha
w h o r n j o šerbskej (naškej) rěčži cžišcžana kniha je Lu-
therowy Mały katechismus, pšchełoženny wot Wjazšława Wo-
rjeha, šararja w Šodžiju. Wón wuńdže w lěcže 1574. Wón
běšche šo nimale 100 lět jačo jeničški šwojeho runjecža wot
naškeho luda trjebaš. Ša tutón žyly cžaš šo do žyła njeje

wjele wjazny herbskich knihow wudało, dofelž drje so sa wšćech stron wotemrěcže Sserbow wocžakowasche. Hornjołužiskaj Sserbja hišćcže słyła žadny džěl Sswjateho Pišma w swojej rěczi pscheloženaj njemějachu. Tola w lěcže 1627 s l a b y l a p o c z a t k herbskeje biblije scžini Poršchiski farar Srjehor Martini i tym, so snajmjeńšcha Dawitowa 7 pokutnych psalmow w herbskej rěczi wuda. Skóncenje so tež tele knadne sapocžatki herbskeho pišmowstwa njejsu do herbskeho luda runje sacžischcžake. Sserbski lud wšćak móžesche je jenož cžežto trjebacž, dofelž jich pišarjo njeběchu swopredka žane wěste prawidła a sažady postajili, po kotrychž chynchu herbski pišacž, ale pišachu, kaž móžachu runje po wofomiknjeńskim dobrodacžu herbske słowa i pomozu němšćich abo najprjedy tež cžežkich pišmikow wofnamjenicž. Žich knihi so tehodla ani nam lohko njecžitaju, kiž smy tola na herbske cžitanje cžiscže hinaš swucženi, hacž našchi wótzjo.

Runje w cžažu najhóršeho narodneho a duchowneho hujenstwa sbudži Bóh tón Knjes muž, kotřiž powołanje a samolwenje w bebi cžujachu, duchowne potrebnoscže luda społojicž. Najwažnišće džělo mjes nimi je dokonjač M i c h a ł G r e n z e l. Wón so narodži w lěcže 1628 w Běcžizach, hdžež běsche jeho nan i knježim schožarjom; wopytowasche Budyšiski gymnastij a wječchowosku schulu w Mišchnju, studowasche na Lipsčanskej univerzicže a bu wot lěta 1651 hem i fararjom w Róslach w pruskej Hornjej Łužicy a wot lěta 1662 hem i fararjom w Budesteczach, hdžež w lěcže 1706 semrč. Psches jeho prózowanie šromadži so w lěcže 1660 15 herbskich duchownych w Budyšchinje, so bnych so wo potrebnoscžach herbskich wofadow wuradžowali, tworjachu potajkim přenju konferenzu herbskich duchownych. Grenzl mějesche sa wofebje nusne, swojemu ludej Sswj. Pišmo w macžernej rěczi pschicžicž. Jako farar w Budesteczach wón scženi swjateju Mateja a Marka pscheložowasche a w lěcže 1670 wuda, a to se swojim a samžnym nakladom, dofelž nihto žanych pjenjes na wobstaranje trěbnych herbskich pišmikow njedachše nałożecž. W lěcže 1693 wuda wón listaj na Romšćich a na Galatiskich a skóncenje móžesche dale džělawschi w lěcže swojeje smjercže 1706 žny Nowy Testament herbski wudacž. 20 lět dołho běsche Michał Grenzl na tutym pscheložku džělak, a hdnyž běsche jón w 75. lěcže swojeho žiwjenja dokonjač, bušćatj jeho woczi tak blukej, so dyrbesche jemu jeho staršchi syn Abraham Grenzl, farar w Schunowje (Schönau a. d. Eigen), rukopiš pschelahacž a wotpišacž. Do swojeje smjercže mějesche hišćcže to wjebele, tuto hoberšće džělo, pscheložł žnyeho Noweho Testamenta docžischcžany widžecž. Wón wurdže w lěcže 1706 pod (němšćim) napišmom: Nowy Testament abo Sakoń našeho Knjesa Jesom Khrysta, do hornjołužiskeje herbskeje rěcže pscheloženy wot Michała Grenzla, žkuzobnika Božeho słowa w Budesteczach. Cžischcžany je wot Michała Hartmana w Žitawje. Pschedrěč Grenzlowa přjedy biblišeho teksta je jenož němšća. Potom scžěhuje hašle sapisž cžischcžaných smylkow. Sserbski a němšćki tekst stejitej pornjó bebi. Wšćitke wułożki tehole cžischcžja swobodna knjeni bohota Hendricha Katha i Gersdorfa nad Bartom atd. se swojich brědkow saplacži a kóždej herbskej žyrkwi a wšćem herbskim schulam w Hornjej a Delnjej Łužicomaj jedyn eksampler dari a tež wjele eksamplerow na kždych da darmo rosdželicž. Kažke žohnowanie sa herbski lud, kiž nětko hašle snajmjeńšcha Nowy Testament, najwažnišchi džěl biblije, do rukow dosta! — W ludu budže so dženska lědma hišćcže žadny eksampler namakacž. Knihownja Macžicy Sserbskeje žhowa jedyn.

(Pofracžowanie scžěhuje.)

Khrystuž w swójbje.

(Skóncenje.)

hdžež tajke wutrobny bija, tam tež lubošne woporny pschijnježu, tam pschiprošćny a džakowanie i njeby scželu.

O šbožowne to swójbny, hdžež su dusche sjednocžene we cžescžowanju Knjesa sa jeho lubošć a miłosć. To su měšćna poštoja, hdžež Jesuž rad sastupi a swoje žohnowanie wudželi. Ženož tu kčěje prawe šbožo, šbožo, kažkež swět njesnaje, tu je hišćcže něšto se šhubjeneho paradija. W tajkich domach knježi hinašchi duch hacž hewak w swěcže a radny tam pschibnywamy.

Nihdy njesapomnju, kažke žohnowanie je so mi dostało, hdnyž jako młodženz w lubej wěrjazej swójbje Pražskej bywach a kaž lubošnje je na mnje žušbnika pschecželne a wutrobite pschijecže skutkowalo. Tu smy so bórny doma cžul.

Ale tež we wěrjaznych swójbach pschězo klónzo nješwěcži. Druhdy cžežke spytowanja a pruhowanja pschindu. Kšćesćizienjo su tež klabi, njedokonjani a małomyslni. Šrěchi so žamo do najšwjecžišćeho swjaška pschelamaja. Wšćelake staroscže w powołanju pschindu, pak staroscž i džěcžimi, nusa, šchoroscž, šrudoba, abo smjercž lubeho pschiwušneho.

Kaž sacžuwamy w tajkich pschipadach, hdnyž našcha klaba mōž njedokaha, so Jesuža trjebamy, so ani jedyn dženi bjes njeho wostacž njemōžemy. S posbudžowazem a pošynjazem brědkom bywaju domjaze pobožnosće, šhromadne cžitanje Božeho słowa a modlitwy. Na tym w žanej swójbje pobrachowacž njedyrbjačo. Kaž šrudno je, hdnyž mřjaze džěcžonana prošny, so by so sa nje modlił, ale wón to njemōže. Wšćitko drje by na swoje lubowane džěcžo cžinił, jenož tole niz. Kaž nawopak wěrjazi staršchi wulki trošćt a pošynjenje psches modlitwu dostanu a kaž šbožowne su džěcži, sa kotrež so staršchi modla. Kello samōže tola wutrajna a šprawna modlitwa, wy nanašo a macžerje!

Bohabojasna Monika (w 5. lěšćotku) běsche swojeho syna Augustina po Božich kašnjach wufublaša, ale podarmo. Syn po hrěšćnych pucžach kšodžesche. Monika je wo jeje njeradženem synu bóle žarowala, hacž někotra druga macž wo semrěte džěcžo. Wona njeje pschěstaša se žylami we wocžomaj Boha prošecž. Tuž junu biskop, kotremuž jeje šrudobu wuškori, rjekny: Docžakaj, Monika, twój syn, wo kotrehož syn kello žylow wuplaša, njemōže šhubjeny wostacž. 12 lět je so wona modliła, hacž je Bóh skóncenje jeje prošćtu wuškorił a syna wobrocził. S bohobojasnej macžerju je wón Božu lubošć kšwalil. Pobožny Spener mějesche jara wobdarjeneho, ale njeradženeho syna. Wšćitke napominanja, wšćitka lubošć a křtosć pschi wufublanju bjes wušpěcha wostachu. Wón na šnych pucžach kšodžesche. Wbohemu nanej ničžo njesbnywa, hacž so sa swojeho syna modlicž. W wón njeje popušćil w modlenju sa jeho wobrocjenje. Hdny a kaž, to je Knjesej pschewostajil. Po nekajkim cžažu tót njeradženy syn nahle šchori a ležesche wjazny njedžel i wjetšcha cžishe na swojim kōžu, ale — tak so šda — i wulkim nutšćownym bēdženjom. Junu so nadobo šhraba a i wótrym hlošćom sawoła: „Manowe modlitwy mje jako horn wobimaju!“ Po cžažu nutšćowne modlitwy pschěstachu, šhorn so směrowa. Bórny so tež wuškori a běsche i druhim cžłowjekom. Nětko móžesche so nan Bohu džakowacž, so bē syn na cžele a na duschi wuškorenny. Posdžišcho mějesche Spener hišćcže wulku radošć, hdnyž widžesche swojeho syna jako pobožneho muža we wažnym sastojsćtwje a w šbožownej swójbje.

Tola huſto tež ſtarſchi podarmo na dopjelnjenje próſtwny czaſaja. Snajach w Němſkej lubu wěrjazu ſwójbu. To bjeſchtej hižo ſtarſchej mandželſtaj. Wonaj tež wo jeju jenicžleho ſyna, kotrſnj na ſtych puczach thodžeſche, žarowaſchtej. Haj, wonaj ſamo njewėdžeſhtaj, hđže wón bywa. Ale njepſcheſtawajſnj ſo ſa njeho modleſhtaj. Hacı do ſmjercže nadžeſhtaj ſo, ſo jecho tola junu pſched Božim trónom wuhladatej. Kelko troſhta a pokoja maja wěrjazi ſtarſchi, tež w najboloſtniſchich czaſach, hđnj dječžo wumrěje. Eſym to ſam ſacžu. Tehdy je ſo mi ſdało, jaſo by mi wėcznoſcž wožebje bliſta była, kaž ženje pſched tym. Jaſo Lutherej holcžka ſemrě a jecho pſhecželjo pſchithadžachu, ſo bychu jecho troſchtowali, rjeknj wón: „To mėló wam ſ pokojom bycz: ſym ſwjateho do njebyež póſtał, woprawdže žiweho ſwjateho. O bych-li mohł tajku ſmjercž mēcž, hnydom chynł ju pſchijecz.“ Sa- wěſcže, hđžež jecho lubuja, tam tež najcžežſche pruhowanja ſo do žohnowanja pſchewobrocža. Kaſ rjenje by tola było, bych- my-li tajke woprawdže wěrjaze ſwójby mėlí, hđžež wſchitſnj Rnjeſej ſłuža a ſo prózuja, jecho wolu cžinicž. S kaſtim ſwėt- łom była naſcha ewangelſka žyrkej a kaſki mėlá wuſnam ſa žyłj naſch ſerbſki lud.

Schto paſ mamj cžinicž, hđnj je ſo ſmyłł ſtał, hđnj ſtaj młodženiz abo młoda holza wopacžnu krocžel cžiniſoj a to haſle poſdžiſcho pytnjetaj? Abó hđnj je jedyn ſ njeju wėri- wy a druhi pſhecžiwny? Tu je rada wěſo cžežka. Ale njech niſtó njeadwėluje. Pola Boha je pomoz w kóždym pſchi- padže, jenož ſo ſo ſwojeho hrěcha wuſnaja a jecho wo pomoz proſcha. Wón móže wſchitko ł lėpſchemu wobrocžicž, tež nje- ſbožowny dom ſbožowny a žohnowany ſcžinicž. Bóh dai tež nam tule hnadu, ſo bychmy wſchitſnj do wulkeje ſwójby Bo- žeje w njebyežach ſluſcheli, hđžež tón Rnjeſ widomny mjes ſwojim ludom pſchewywa, hđžež jecho nicžo wjaſnj njeſrudži, hđžež bywa wėczna ſbóžnoſcž.

J. M.

Wſchelaſe ſ bliſta a ſ dalóſa.

Na jubilej Biblije chže naſ pſchihotowacz wobſchěrne džěło, kotrež knjes ſaraſ Rſchizan-Rluſſchanſki naſchym cžita- rjam podawa a kotrehož přeni džěl dženža woſjewjamy. Je to pſchifrótiſchennj wudžěłł jecho pſchednoſchta, kotrſnj na ju- trownej ſhromadžijnje Macžiznj Sserbſkeje telko pſchipoſnacža namaka. Njech wón naſ ſdobom pohnuje, na Bože ſpicže ſo pſchi 200lėtnym jubileju ſerbſkeje Biblije w Budeſtezach wobdžělicž.

S Butež. Njedželu Miſerikordias Domini ſo tu žyrk- winſka wiſitazija wotmė, přenja drje, kotruž knjes superinten- denta Franka-Lubiſki w ſerbſko-nėmſkej woſadže dđeržeſche. Bože ſlóneczko nam tón džen ſwonkne rjenje pſchecſche, a ſe tym hižo ł temu dopomha, ſo bė wulki Boži dom w ſerbſkim kėmſchenju rano we 8 hđž. jara derje wopytany. Jaſo do Božeho doma ſaſtupichmy, Boži wołtaſ a dupu wulkotnje wot žónſkeho towaſtwa ſ kwėtkami debjenej wohladachmy. Móž- nje byrgle ſaſchumichu, poſaunowny thór, nimale 30 muži ſyl- ny, ſwjedžeſki to hižo napohlad ſ iſch blyſchczazymy naſtro- jemi, ſapiſka: Bóh je pſchi naſ tudj, woſadny ſaraſ wol- taſnu Božu ſlužbu dđeržeſche, a na to ſtupi na wołtaſ nam wſchitkim derje ſnatj a lubj knjes wyſchſchi ſaraſ Domaſchta ſ Budeſtez, ſo by jaſo ſaſtupjeſ ł. ſuperintendenty woſadu ſtrowił a ju napominał, ſo by była a woſtała mėlto na horje kotrež njemóže potajene woſtačž. Kaſ je nam ſławnje ſnatj předaſ to na wutrobu kładł, to drje kóždemu, kotrſnj je jecho

ſłowa ſlyſchal, njeſapomnite woſtanie. Boža ſlužba ſo dale taſ wotmė kaž hewał pſchi ſwjedžeſkich ſkladnoſczach, žyrk- winſki thór pod wuſtojnym wodženjom knjeſa kantora Lód- neho nam ſwjedžeſki ſpėw a poſaunowny thór pod ſwojim dirigentom knjeſom wuczerjom Jeltom wubjernje ariju ſa- nježe. Nadžijamy ſo, ſo je ſwjedžeſke kėmſchenje, na ko- trymž ſo knjes ſuperintendenta a knjes wyſchſchi žyrkwinſki hamſki rada dr. Thomas ſ Budyſchina jaſo prawišniſki ſo- buſtaw žyrkwinſkeho hamta w Budyſchinje wobdžěliſhtaj, trajny lubj ſacžicž we wſchitkich wutrobach ſawoſtajił. — W 10 hđž. ſo nėmſke ſwjedžeſke kėmſchenje ſapoczja, a tež tu ſo woſkada jara derje wobdžěli. Porjad Božeje ſlužby bėſche ſamžnj kaž w ſerbſkej, jeno ſo nėtko knjes ſuperintendenta Franka ſo ſ wutrobnej a móžnej narėczu na woſkadu wobro- czi, ſo ſložujo na pſalmowe ſłowo: Jelijo knjes kėžu nje- twari, džěłaju podarmo, kotſiž ju twarja. Po nim knjes wyſchſchi rada dr. Thomas ł woſkadže porėczja, ju poſaſujo na wulki ſwjaſł krajneje žyrkwe, w kotrymž ſtejimj, a na wulku wažnoſcž, kotruž ma jenotliwa woſkada ſa tutón žyłł. — Po- połdnju w 2 hđž. bė roſrėczowanje ſ konfirmėrowanej młod- džinu poſtajene, a runje 150 naſchich młodnych kſchecžijanow tute kėmſchenje wopyta. Eſmy džěłowano Bohu pola naſ ſwucženi byli poſlednje lėta, ſo je naſcha młodžina tute njſchpory jara derje wopytowała. Khwalba jej! A tuž bė nam tež na dnju wiſitazije wožebite wjeſele, tajku ſylu na- ſcheje młodžiny, ſerbſkeje kaž nėmſkeje, w kėmſchenju witacž. Rnježa, kotſiž woſkadu dženža wopytachu, ſo wožebje na na- ſchej młodžiny ſwjeſelichu. Tuto wjeſele kaž jadriwe ſłowa napominanja jej knjes ſuperintendenta nėmſnj a knjes wyſchſchi ſaraſ Domaſchta ſerbſnj wuprajiſhtaj. A hđnj młodžina ſ blyſchczitymaj woczomaj na njeju poſluſchacſche, nam bė, jaſo móhli tola ſaſo ſaſpėwacz: Kėžějaza młodžina, nadžija pſchichodnych cžaſow! — Popołdnju w 1/25 hđž. ſo we woſkadnej ſali woſkadna ſhromadžina wotmė, kotruž knjes ſuperintendenta nawjedowacſche. Nahladna ličba ludži bė- ſche ſo ſeſchła, tež nėtore žónſke, wožebje ſobuſtawj žónſkeho towaſtwa; tež tu poſaunowny thór kėrluſch na ſpoczatk a kónzu ſanjeſe. Wſchelaſe woſkadu naſtupaze praſchenja ſo narėſnychu, n. pſch. hacy njeby móžno było, wjaſnj džěčžikė- ſchenjow dđeržecž, towaſtwa młodnych holzow a hólzow ſało- žicž, pomoznikow abo dowėrnikow poſtajicž atd. Shroma- džina ſo w pſchikladomnej luboſcži a pſchesjenoſcži wotmė. Wožebje naſ ſwjeſeli, ſo knjes ſuperintendenta powſchitkow- nje ſwoje wjeſele a ſpokojenje ſe žyrkwinſkimi wobſtejnoſcže- mi we woſkadže wupraji. — Taſ bėſche ſo wiſitaziſki džen ſe Božej pomozu jara derje poradžił. Bóh lubj Rnjeſ chynł nam dale pomhačž, po naſchich mozach jecho kraleſtwa w na- ſchej rjaney woſkadže twaricž, chynł wſchitkich ſahoricž, ſo ſwėru mēcž ł Božemu ſłowu a domu a taſ pytačž duſche ſbóžnoſcž. —

Nalėcžo.

Móz Boža nam nėtł ſ noweho	Nėtł ſaſo ſchłowronczł wjeſele
To rjane kraſne nalėcžo	Eſo ł njeby horje poſbėhnje
Bo ſymnym cžaſu dawa,	A rjany kėrluſch ſpėwo,
Hđžež ſemja, kiž bė ſmjernjena,	Nėtł burſki cžłowjeł ſ noweho
Eſo ſaſo rjenje wuphſcha	Dže ſwjeſelenny na polo
A wſchudžom roſcže trawa.	A ł nowym ſywwam džěla.

Wiſtowanje: R. we W. ſa Kantate.

Samolwity redaktor: ſaraſ Wyracž w Moſacžizach.